

H. Muhammed'in (s.a.v) İstışareye Önem Vermesi

İstışare

Herhangi bir konuda, iyi bilen ve ehil kimselerle fikir alışverişinde bulunmaktır. Konuyu uzmanlarıyla görüşerek en doğru sonuca ulaşmak için gayret göstermektir.

Kur'ân-ı Kerim, istışarenin önemini açık bir şekilde vurgulamış aynı zamanda H. Peygamber'e istışare etmeyi emretmiştir. Nitekim H. Peygamberimiz, sadece kendi görüşüyle amel etmemiş, gerektiğinde ashabıyla istışare etmiştir.

«Peygamberimiz, “Bir millet, işlerini danışma ile yürüttüğü sürece sıkıntıya düşmez.” buyurarak danışmanın toplumsal meselelerin çözümünde çok önemli bir yol olduğunu vurgulamıştır.

Ayet

(Ey Peygamber) işlerinde onlarla fikir alışverişinde bulun.

(Ali İmran/159)

Eğer bilmiyorsanız bilenlere sorun. (Nahl/43)

Onların (müminlerin) işleri aralarında danışma ile. (Enbiya/7)

ayetlerinde de danışmanın ve insanların birbirleriyle fikir alışverişinde bulunmasının önemine vurgu yapılmıştır. H. Peygamberin sahabeleri ile yaptığı istışarede kendi fikrinin hak ve gerçek olduğunu bildiği halde, çoğunluğun görüşüne uyması, O'nun istışareye verdiği önemi ve istışarenin nasıl olması gerektiğini ortaya koymaktadır. Nitekim, Uhud Savaşından önce H. Peygamber, savaş hakkında ashabıyla istışarede bulunmuş, kendi düşüncesi Medine'de kalıp müşrikleri karşılamak olduğu halde çoğunluğun savaşı şehir dışında düşüncesini kabul etmiştir.

HZ. MUHAMMED (S.A.V.)

Gerektiđi durumlarda işlerini danışarak yapıyordu.

Danışması belli bir yöntem ve usule göre olurdu.

İstişare ettiği konular, sosyal yaşam, siyasi konular, toplumsal meseleler ve ailevi problemler gibi çok çeşitli alanları kapsamaktaydı.

Danışmanın toplumsal meselelerin çözümünde çok önemli bir yol olduğunu vurguladı.

Hz. Muhammed (s.a.v.) Örnekligi

İstişarenin en güzel örneğini gösteren Peygamberimiz, dinle ilgili olan konularda vahyi beklediği ve Cenabı Hakk'ın buyruğuna göre hareket etmiş, ancak hakkında kesin bir vahiy inmemiş ve toplumun tamamını ilgilendiren konularda arkadaşlarına danışmıştır. Onların görüşleri kendi görüşüne uymasa da çoğunluğun görüşünü kabul etmiştir.

Hz. Muhammed'in (s.a.v.) fikir alışverişine verdiği önemi gösteren çok sayıda olay vardır. Bunlardan bazıları şöyledir:

Hz. Muhammed'in yaşamında istişareye önem verdiğini gösteren örnekler

Hz. Muhammed'e (s.a.v.) ilk vahiy geldiğinde, bunu eşi Hz. Hatice ile paylaşmıştır. Hz. Hatice ona duyduğu güvenini bildirerek bunun hayırlı bir görev ve sorumluluk olduğunu, korkmasına ve üzülmesine gerek olmadığını ifade eden sözler söyleyerek destek olmuştur.

Hendek Savaşı öncesinde Müslümanlarla toplantılar yaparak müşriklerle nasıl savaşılacağı konusunda karar almıştır. Buna göre, Selman'ı Farisi adlı sahabenin, şehrin etrafına hendek kazılması fikri uygun bulunmuştur.

Hz. Ali, Peygamberimizin kızı Fatıma ile evlenmek istiyordu. Durumu Peygamberimize bildirdi. Bunun üzerine Peygamberimiz konuyla ilgili kızı Fatıma'ya ve diğer aile üyelerine danışmış ve yapılan istişare doğrultusunda karar vermiştir.